

ganske enig i. Thi derved komme vi ind paa det Spørgsmaal, om man ikke overhovedet bliver nødt til at aabne alle Adgang til Laan.

Den ærede Minister var noget inde derpaa. Jeg mener ikke, det er nødvendigt, hverken for den ærede Landbrugsminister eller for Lensgrever og Godsejere, at komme til Statskassen og laane billige Penge paa den Maade. Det have de ikke gjort, og det ville de ikke gøre i Fremtiden, saa Talen om de 35 Mill. Kr. tror jeg vi godt kunne se bort fra.

Men heller ikke ønsker jeg at fortsætte paa den samme Maade som hidtil. Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Lindø), maa vel, da han var Formand i en Forskudsforening, formodentlig ogsaa være Medlem af en saadan. Jeg tror dog, at Rigsdagsmænd med 10 Kr. daglig behøve ikke at være Medlemmer. Jeg tror godt, de kunne give Afkald derpaa. Jeg tror, at solide, velstillede Folk, der trænge til at laane, ikke behøve at søge Statslaan ad denne Vej til en billig Rente. Nej, det, jeg ønsker, er heller ikke det, som den ærede Minister sagde, at Folk, der havde Ejendomme til over 20,000 Kr., skulde være udelukkede. Det har jeg ikke udtalt noget som helst om, og for saa vidt den højtærede Minister argumenterede ud fra den Betragtning, var det paa et fejlt Grundlag. Det, jeg sagde, var: en Formue af 20,000 Kr., jeg nævnte dette Tal eksempelvis, vi kunne godt gaa længere ned. Det er ikke Ejendommen, det kommer an paa, det er Formuen, som jeg tror i dette Tilfælde maa være Ledetraaden for, om Folk overhovedet trænge til at laane af Staten eller ikke. Og jeg gentager, at jeg tror ikke, det er nødvendigt at fortsætte paa samme Maade, saaledes at der ad den Vej aabnes dem, der have baade 30—40—50,000 Kr., Adgang til at faa Penge til en billigere Rente hos Staten.

Det, det kommer an paa, er, at de, der hidtil ikke en Gang have faaet $\frac{1}{6}$ af Pengene, fremdeles kunne komme til at nyde godt af Loven, — de, der trænge haardest her i Samfundet. Den højtærede Minister sagde, at det ikke var paa dem, man havde tabt Pengene, det var paa de større Jordbrug, at disse Foreninger havde lidt deres Tab. Dette giver ogsaa mig Ret i mine Betragtninger, at de smaa ere solide, og at man derfor bedre kunde fortsætte paa Basis af endog mindre Ejendomme, Husmandsbrug, Boelsmænd og Parcellister og mindre Gaardmænd, hvis

Formue ikke kan ansættes til 10,000 eller 15,000 eller 20,000 Kr., hvad den højtærede Minister nu synes kan være passende i denne Sag. Jeg er derfor fuldkommen enig med den højtærede Minister i, at denne Lov ikke skal fortsættes paa den nuværende Basis, naar denne aabner alle, baade velhavende Mænd, Godsejere, Lensbesiddere og Ministre, Adgang til at komme ind under Loven. Det er hverken nødvendigt eller Lovens Hensigt. Men jeg gentager, at jeg tror, at det ved en Udvalgsbehandling kan lykkes at finde en saadan Grænse, at Foreningerne med Gavn kunne fortsættes. Jeg erkender villigt, at de hidtil have gavnnet det danske Landbrug. Men den højtærede Minister kender jo godt det Eksempel fra Bringstrup, hans egen Kommune, hvor man — det er i hvert Fald forebragt mig paa adskillige Møder — har holdt mindre velstillede ude, fordi man ikke ønskede at dele det økonomiske Ansvar med dem. Her har man ikke rettet sig efter Lovens Forudsætninger. Den højtærede Minister, der jo nok kender Eksemplet, vil sikkert indrømme, at vedkommende i og for sig er god nok til at være Medlem af en Forskudsforening.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret til at sige, at den paagældende Forening paa min Egn systematisk holder mindre velstillede ude. Jeg ved ganske vist, at der er en enkelt Mand, som Foreningens Bestyrelse ikke har ønsket at optage i Foreningen, men Bestyrelsen maa selvfølgelig have sine Grunde dertil — Grunde, som jeg for øvrigt ikke kender nærmere til.

Det ærede Medlem syntes ikke, det var rigtigt, at Rigsdagsmænd vare Medlemmer af en Forskudsforening. Det mener jeg, der ikke kan indvendes noget som helst imod. Rigsdagsmænd kunne jo ogsaa være Medlemmer af en Forskudsforening for at støtte den, og det kan der efter min Mening ikke være nogen Grund til at bebrejde dem. Jeg tror, at i de fleste Tilfælde, hvor Rigsdagsmænd have været Medlemmer af en Forskudsforening, have de været det for at støtte den, ofte for at sætte den i Gang. For øvrigt skal jeg tilføje, at jeg ogsaa er Medlem af en Forskudsforening. Jeg har ganske vist ikke i den Tid, jeg har været Minister, modtaget noget Laan af den. Derimod har jeg som Minister tilbagebetalt den et Laan. Jeg skal ogsaa villigt oplyse, hvordan det gik til, at jeg fik det Laan. Det var ikke,